

Uudistettu AVMS-direktiivi ja kuvaohjelmalain muutostarpeet

Joni Hiitola, Laura Mäkelä
opetus- ja kulttuuriministeriö
15.5. 2019

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Alaikäisten suojelu (6a art.)

- Soveltuu sekä TV- että VOD –toimijoihin
- Aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että AV-mediapalvelut, jotka voivat haitata lasten kehitystä, saatetaan tarjolle ainoastaan tavalla, jolla varmistetaan, etteivät lapset normaalisti kuule tai näe niitä
 - Esim. lähetysajan valinta, iäntarkistuskeinot, muut tekniset toimenpiteet
 - Oikeassa suhteessa mahdolliseen haittaan
- Täytäntöönpantu jo kuvaohjelmalailla (mm. luokittelu, sisältöjen symbolit, itsesäätelytoimet)

Alaikäisten suojele (6a art.)

- Haitallisimpaan sisältöön sovellettava tiukimpia toimia
 - Onko lähetysajan valinta (kuvaohjelmalain 6 §:n 2 mom.) riittävän tiukka toimi K-18 sisällön osalta?
- Annettava riittävät tiedot lasten kehitystä haittaavasta sisällöstä
 - Järjestelmä jossa kuvataan sisällön haitallista luonnetta
 - Yhteissäätelyyn kannustaminen
 - Toimeenpantu mm. kuvaohjelmalain 6, 8 ja 16 §:ssä

Alaikäisten suojeleminen videonjakoalustoilla (28b art.)

- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat videonjakoalustan tarjoajat toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet alaikäisten suojelemiseksi (1 a kohta)
- Sijoittautuminen jäsenvaltioon ratkaistaan sähkökauppadirektiivin säännösten perusteella
- Periaatteet, joiden mukaan toimenpiteiden asianmukaisuutta arvioidaan ja esimerkkiluettelo mahdollisista toimenpiteistä artiklan 3 kohdassa
- Asiasta ei ole säännöksiä voimassa olevassa lainsäädännössä

Alaikäisten suojelu videonjakoalustoilla (28b art.)

- Alaikäisten suojelua kehitykselle haitalliselta sisällöltä (1 a kohta) koskevat säännökset kuvaohjelmalakiin, muut perusteet (1 b ja c) SVPL:iin
- Kuvaohjelmalakiin säännös videonjakoalustan tarjoajalta edellytettävistä toimenpiteistä alaikäisten suojelemiseksi
 - Yleisluonteinen säännös, jossa yleiset periaatteet edellytettävistä toimenpiteistä
 - Konkreettisten keinojen valinta jäisi tarjoajalle
- Lain tarkoitusta (1 §) ja soveltamisalaa (2 §) koskeviin säännöksiin videonjakoalustoja koskevat lisäykset
 - Videonjakoalustapalveluihin sovellettaisiin vain osaa säännöksistä

Alaikäisten suojeleminen videonjakoalustoilla (28b art.)

- Kannustettava yhteissääntelyn käyttöön (4 kohta)
 - Kuvaohjelmalain säännökseen käytäntösäännöistä (8 §) maininta videonjakoalustapalveluista
- Mekanismit, joilla arvioidaan videonjakoalustan tarjoajien toimenpiteiden asianmukaisuus (5 kohta)
 - Valvonta KAVI:n tehtäväksi, valvonnasta uusi säännös kuvaohjelmalakiin
 - 20 §:ään (yleisöpalautteen antaminen) videonjakoalustapalveluita koskeva lisäys
 - Valvontamaksu

Medialukutaidon edistäminen

- Medialukutaidon edistämisvelvoitteet – uusi 33a artikla
 - 1 kohta: Jäsenvaltioiden on edistettävä medialukutaitoa ja toteutettava toimenpiteitä sen kehittämiseksi.
 - 2 kohta: Raportointivelvollisuus
- Johdantokappale 59: ”... on tarpeen, että mediapalvelun tarjoajat ja videonjakoalustan tarjoajat edistävät yhteistyössä kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa medialukutaidon kehittämistä yhteiskunnan kaikilla tasoilla kaikenikäisiä ja kaikkea mediaa varten ja että edistymistä seurataan näiltä osin tiiviisti.”

Medialukutaidon edistäminen

- Suomessa pitkät perinteet ja paljon hyviä käytäntöjä
- Kuvaohjelmanlain 8 §
- Komissiosta tulossa ohjeistusta siitä, miten voidaan edistää ja miten jäsenmaat tästä raportoivat
- KAVI kerää ja raportoi tiedon komissiolle vuonna 2022 ja sen jälkeen joka 3. vuosi

Uudistettu AVMS-direktiivi; artikla 13 Eurooppalaisten teosten edistäminen

*Laura Mäkelä, opetus- ja kulttuuriministeriö
15.5. 2019*

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Eurooppalaisten teosten edistäminen 13.1 §

- 13.1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat tilattavien audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajat varaavat eurooppalaisille teoksille vähintään 30 prosentin osuuden ohjelmaluetteloissaan ja varmistavat näiden teosten korostamisen.
 - Tilausvideopalvelun tarjoajien olisi edistettävä eurooppalaisten teosten tuotantoa ja jakelua varmistamalla, että niiden ohjelmaluettelot sisältävät vähintään 30% eurooppalaisia teoksia ja että kyseisiä teoksia korostetaan riittävästi.
 - Komissiolta ohjeistusta siihen, miten tämä kiintiö lasketaan
 - Korostamisen keinot: oma eurooppalaisten teosten osio, hakutyökalut, kampanjat, mainospalkit jne.

Eurooppalaisten teosten edistäminen 13.2 §

- Jos jäsenvaltiot velvoittavat lainkäyttövaltaansa kuuluvat mediapalvelun tarjoajat osallistumaan eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen, myös sisältöön tehtävien suorien sijoitusten ja kansallisiin rahastoihin suoritettavien osuuksien avulla, ne voivat myös edellyttää tällaisia rahoitusosuuksia mediapalvelun tarjoajilta, joiden kohdeyleisöt sijaitsevat niiden alueella mutta jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin. Rahoitusosuuksien on oltava oikeasuhteisia ja syrjimättömiä.

Eurooppalaisten teosten edistäminen 13.2 §

Resitaali:

Jotta voidaan varmistaa riittävät investoinnit eurooppalaisiin teoksiin, jäsenvaltioiden olisi voitava määrätä taloudellisia velvoitteita alueelleen sijoittautuneille mediapalvelun tarjoajille. Nämä velvoitteet voidaan toteuttaa eurooppalaisten teosten tuotantoon ja oikeuksien hankintaan suoraan maksettavina osuuksina. Jäsenvaltiot voisivat myös määrätä maksuja, jotka veloitetaan erityiseen rahastoon jäsenvaltion alueella tarjottavista ja sinne suunnattavista audiovisuaalisista mediapalveluista saatujen tulojen perusteella. Jäsenvaltio voi myös asettaa tällaisia taloudellisia velvoitteita alueelleen suunnattujen mediapalvelujen tarjoajille, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon. Tällöin taloudelliset velvoitteet olisi veloitettava yksinomaan palvelujen kohdejäsenvaltiossa saaduista yleisötuloista.

Eurooppalaisten teosten edistäminen

- 13.3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa rahoitusosuuden on perustuttava ainoastaan kohdejäsenvaltioissa saatuihin tuloihin. Jos jäsenvaltio, johon palveluntarjoaja on sijoittautunut, määrää suoritettavaksi tällaisen rahoitusosuuden, sen on otettava huomioon mahdolliset kohdejäsenvaltioiden määräämät rahoitusosuudet.
- 13.6. ei sovelleta mediapalvelun tarjoajiin, joilla on pieni liikevaihto tai pieni yleisö. Jäsenvaltiot voivat myös luopua kyseisistä velvoitteista tai vaatimuksista, jos ne audiovisuaalisten mediapalvelujen luonteen tai teeman vuoksi olisivat käytännössä mahdottomia tai perusteettomia.
- Komissio antaa ohjeet pienen liikevaihdon ja pienen yleisön määrittelyyn

Tilanne Euroopassa

The screenshot shows the official website of the European Audiovisual Observatory. The page features a dark blue header with navigation links: HOME, ABOUT US, LEGAL, MARKETS, COUNTRIES, ONLINE SERVICES, A-Z, PRESS, and SHOP. Below the header, a dark blue banner reads "Welcome to the official website of the European Audiovisual Observatory" and "The reference for market and legal information on film, television and VoD in Europe".

The main content area is titled "NEWS" and features a large article with the headline "Mapping of national rules for the promotion of European works in Europe". The article is dated 27/02/2019 and is attributed to STRASBOURG. The article's main image is a collage of colorful, abstract digital graphics with binary code (0s and 1s) overlaid. Below the image, there is a link "Download it free here" and the EFADs logo.

On the right side of the page, there is a "ONLINE SERVICES" section with several links:

- IRIS NEWSLETTER: Legal Observations of the European Audiovisual Observatory
- YEARBOOK ONLINE: Online access to the tables & graphs of the Observatory's Yearbook
- AVMS DATABASE: Database on the transposition of the AVMS Directive into national legislation
- IRIS MERLIN: Database on legal information relevant to the audiovisual sector in Europe
- LUMIERE: Database on admissions to films released in Europe
- MAVISE: Database on TV and on-demand audiovisual services and companies in Europe
- LUMIERE VOD: The European film directory on European films available on VOD services in Europe

At the bottom of the page, there is a "SHOP" section featuring a product titled "Focus 2018 - World Film".

The Windows taskbar at the bottom of the screenshot shows the date and time as 14.20 7.5.2019.

Tilanne Euroopassa

- lineaaristen tv-lähetyspalveluiden tarjoajille investointivelvollisuuksia tai maksuja 26 Euroopan maassa
- 14 maassa (ml. Suomi) investointivelvollisuus ei ole pakollinen ja sen voi korvata esimerkiksi riippumattomilta tuottajilta ostettavilla sisältökiintiöillä
- 11 maassa velvollisuus toteutetaan maksuina, jotka on yleensä osoitettava johonkin yksityiseen rahastoon, jonka kautta ne osoitetaan kansallisille av-sisällöntuottajille

Tilanne Euroopassa

- Tilausvideopalvelun tarjoajille kohdistuva pakollinen investointi- tai maksuvelvollisuus 6 maassa (ES, FR, DE, GR, IT ja PT)
- Rahoitusosuuksien suuruus on tyypillisesti määritelty prosentuaalisena osuutena liikevaihdosta (1-2%)
- Maksuvelvollisuus tilausvideopalveluja rajat yli tarjoaville toimijoille DE, FR ja BE (flaaminkielinen alue). DK käynnistänyt valmistelun.
- Jakelijoille kohdistuvia investointivelvollisuuksia on 7 maassa
- Elokvateattereille kohdistettuja velvollisuuksia 9 maassa

Suomen tilanne

- Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille suurin osa vuosittaisesta vapaasti vastaanotettavasta lähetysajastaan (SVPL 209§ 1 mom)
- Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisten riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 19 prosenttia 209 §:n 1 momentin mukaisesti lasketusta lähetysajastaan tai vaihtoehtoisesti 19 prosenttia ohjelmistobudjetistaan (SVPL 210§)
- Tilausohjelmalvelun tarjoajan on edistettävä eurooppalaisten ohjelmien tuotantoa ja saatavuutta palveluissaan tuotantojen rahoituksen, ohjelmaostojen, eurooppalaisten teosten näkyvyyden tai muiden vastaavien keinojen avulla (SVPL 209§ 4 mom)
- Ei velvoitteita osallistua eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen sisältöön tehtävien suorien sijoitusten tai kansallisiin rahastoihin suoritettavien osuuksien avulla

Suomen tilanne – ehdotus jatkotoimenpiteiksi

- Kerätään tietoa Suomessa toimivien mediapalveluntuottajien kotimaiseen (ja eurooppalaiseen) sisältöön tekemien investointien volyyymista.
- Kerätyn tiedon pohjalta arvioidaan direktiivin 13 artiklan 2 kohdan soveltamisen toteuttamismahdollisuuksia.
- Tehdään vaikutusarvio siitä, miten mahdollinen eurooppalaiseen/kotimaiseen sisältöön kohdistuva investointivelvollisuus vaikuttaisi kansallisten lineaaristen ja ei-lineaaristen av-sisältöpalveluiden tarjoajien toimintaan.
- Seurataan mitä vuoden 2019 ja 2020 aikana tapahtuu Euroopan muissa maissa.
- Identifioidaan parhaimpia tapoja laajentaa av-tuotantojen rahoituspohjaa niin, että mahdollinen direktiivin pohjalta tehtävä ratkaisu olisi jo nykyisin kotimaisten av-sisältöjen tuotantoon investoivien toimijoiden kannalta kohtuullinen.